

Svar på initiativärende. Avgiftsfri HPV-vaccination till alla upp till 26 år

Ordförandens förslag

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden återremitterar ärendet och hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att utreda möjligheterna för Region Skåne att delta i forskningsprojektet som pågår på Karolinska universitetssjukhuset.

Sammanfattning

Mätta Ivarsson (MP) har i ett initiativärende till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslagit att genomföra en ny catch up-vaccinationssatsning mot humant papillomvirus som riktar sig mot alla kvinnor 21-26 år i Region Skåne, att tillskriva regionstyrelsen med ett äskande om medel för kostnaden av satsningen, att utreda hur behovet och kostnaden ser ut för en liknande catch up-satsning för de pojkar/män som inte tagit del av det allmänna vaccinationsprogrammet samt att hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige besluta om avgiftsfrihet för HPV-vaccination upp till och med 26 års ålder.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2021-09-30
2. Initiativärende Avgiftsfri HPV-vaccination till alla upp till 26 år

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Miljöpartiet i Region Skåne föreslår i ett initiativärende att Region Skåne genomför en ny catch-up vaccination mot HPV riktad till kvinnor 21-26 år gamla. Vidare föreslås att en liknande catch-up för pojkar/män som inte tagit del av det allmänna programmet utreds, samt att HPV-vaccination till och med 26 års ålder skall vara avgiftsfritt.

Vaccination mot humant papillomvirus ingår i det allmänna vaccinationsprogrammet för barn, och ges av elevhälsan i årskurs 5. Flickor började erbjudas vaccinet 2010 och sedan hösten 2020 vaccineras också pojkar i

samma årskurs. Flickor som ej vaccinerats får kompletterande vaccination via Skolhälsovården upp till 18 års ålder, och detta kommer hädanefter också att gälla pojkar födda 2009 eller senare. Kvinnor över 18 års ålder, pojkar födda före 2009 och män som önskar vaccinera sig får i dagsläget bekosta vaccinationen själva. Andelen flickor som är vaccinerade mot HPV har ökat över tid. För flickor födda 1999 och framåt ligger täckningsgraden för minst en dos HPV-vaccin på över 80%. Folkhälsomyndighetens senaste sammanställning för flickor födda 2003-2008 visa att 86% av 13-17 åriga flickor vaccinerats med en dos och 80% med två doser.

När HPV-vaccination för flickor startade 2010 erbjöd regionerna catch-up vaccination till äldre flickor. Detta bedömdes då angeläget för att snabbt uppnå en flockimmunitet i en helt ovaccinerad population. När vaccination även till pojkar infördes 2020 bedömde Folkhälsomyndigheten att det skulle ha en begränsad effekt att erbjuda motsvarande till äldre pojkar, dels eftersom bördan av HPV-relaterad cancer är mycket större bland kvinnor än bland män, dels för att flockimmuniteten är betydligt större bland ungdomar idag jämfört med för tio år sedan. Äldre pojkar har alltså redan nu ett visst skydd genom att smittspridningen av HPV har minskat. Dock har män som har sex med män inte något indirekt skydd av ett vaccinationsprogram som hittills endast riktats till flickor. Samtidigt finns det fortfarande många kvinnor under 26 som inte har vaccinerats mot HPV. En grov uppskattning med ledning av täckningsdata i de olika ålderskohorterna ger vid handen att det skulle röra sig om totalt ca 19 000 flickor/kvinnor upp till 26 år i Region Skåne som är helt ovaccinerade mot HPV.

I initiativärendet refereras till Region Stockholms beslut att erbjuda ovaccinerade kvinnor 21-26 år vaccin mot HPV i samband med deltagande i screeningprogrammet för cervixcancer. Det måste dock poängteras att denna satsning sker inom ramen för ett treårigt forskningsprogram utgående från Karolinska sjukhuset och med anslag från Cancerfonden. Vaccination sker här i samband med HPV-baserad screening.

Det HPV-vaccin som är aktuellt (Gardasil9) har ett listpris på 1400 kr/dos och det krävs tre doser för full vaccination i dessa åldrar. Gardasil9 finns upphandlat nationellt för barnvaccinationsprogrammet till ett avsevärt rabatterat pris (sekretessbelagt) men detta avtal kan inte nyttjas för en insats som den nu föreslagna. Inom ramen för Stockholmsprojektet har man gjort ett direkt inköp av vaccindoser via studien och på så sätt fått ner priset kraftigt. Initialt startar nu detta som ett pilotprojekt i Stockholm men på sikt ser man gärna att fler regioner går med.

Sammanfattningsvis kan sägas att en insats med catch-up vaccination i kombination med HPV-screening för kvinnor i åldern 21-26 år som led i att utrota cervixcancer liknande den som nu planeras i Region Stockholm skulle vara positiv. Detsamma gäller kompletterande vaccination till pojkar/män som inte har omfattats av vaccinationsprogrammet.

Det höga vaccinpriset i relation till antalet personer som skulle behöva vaccineras innebär dock att det i nuläget inte är möjligt att prioritera en sådan insats. Det finns behov av nationella beslut avseende catch-up vaccination för att få ner kostnaderna och möjliggöra avgiftsfrihet för den enskilde. Om sådana nationella beslut fattas kommer Region Skåne att ta ställning till frågan på nytt. Region Skåne avser att följa projektet i Region Stockholm.

Hälso- och sjukvårdsnämnden anser att initiativärendet är besvarat med redovisningen i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Fattas annat beslut än det som föreslagits behöver en analys ske av de ekonomiska konsekvenserna och hur finansiering ska ske. En catch-up utan rabatterat pris på vaccinet innebär 4 200 kr per individ. Gruppen som är aktuell beräknas till ca 19 000 stycken flickor. Pojkar är inte medräknade. Det innebär en kostnad på 80 miljoner kronor som får vägas mot andra prioriterade kostnader.

Juridisk bedömning

Samråd med regionjuristerna har inte bedömts nödvändigt.

Miljökonsekvenser

Ärendet medför inga miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Ingen samverkan/MBL-förhandling har bedömts nödvändig i ärendet.

Uppföljning

Ingen särskild uppföljning av ärendet kommer att ske.

Gilbert Tribo
Ordförande

Pia Lundbom
Hälso- och sjukvårdsdirektör